

Nieuwe beroepsvereniging BACAP vzw versterkt de stem én positie van kinder- en jeugdpsychiaters

Met de oprichting van de Belgian Association of Child and Adolescent Psychiatry (BACAP vzw) krijgt de kinder- en jeugdpsychiatrie in België een krachtige, eengemaakte stem. De vereniging wil niet alleen de belangen van de kinder- en jeugdpsychiaters behartigen, maar ook structureel bijdragen aan een geestelijke gezondheidszorg die écht werkt voor kinderen en jongeren: tijdig, toegankelijk en afgestemd op hun noden. BACAP zet zich in voor een sterke vertegenwoordiging op alle beleidsniveaus, voor kwaliteitsvolle opleiding en praktijkvoering, en voor interdisciplinaire samenwerking. Een belangrijk speerpunt is het streven naar een aparte erkenning van kinder- en jeugdpsychiatrie als volwaardig specialisme. Momenteel bestaat enkel een algemene erkenning als arts-specialist in de psychiatrie op niveau 2, met kinder- en jeugdpsychiatrie als subspecialisatie op niveau 3. Dit doet geen recht aan de complexiteit en specifieke expertise van het vakgebied.

BACAP vzw verenigt kinder- en jeugdpsychiaters uit alle regio's van het land en bouwt voort op bestaande netwerken. De banden met de Vlaamse Vereniging voor Kinder- en Jeugdpsychiatrie (VVK) en haar Franstalige tegenhanger, de Association Professionnelle des Psychiatres Infanto-Juveniles Francophones (APPIJF), zijn niet alleen hecht, maar ook structureel verankerd. Als oprichtend voorzitter van BACAP en tevens al 16 jaar voorzitter van de VVK, breng ik mijn ervaring en engagement in ten dienste van het geheel van de Belgische kinder- en jeugdpsychiatrie, in nauwe samenwerking met mijn collega Benjamin Woff, voorzitter van de APPIJF en ondervoorzitter van BACAP. Deze samenwerking maakt van BACAP een breed gedragen en representatieve beroepsvereniging die vertrekt vanuit expertise en gedeeld engagement.

De geestelijke gezondheidszorg voor kinderen en jongeren staat intussen zwaar onder druk. Meer dan ooit worden jongeren geconfronteerd met uitdagingen zoals sociale media, prestatiedruk, gezinsproblemen of onveilige opvoedingssituaties. Onderzoek toont aan dat zo'n 6% van de jongeren kampt met ernstige psychische aandoeningen. Hoewel recente investeringen in eerstelijnspsychologische hulp voor lichte tot matige klachten een stap vooruit zijn, blijft de zorg voor jongeren met ernstige psychische problemen onderbelicht. BACAP wil de nood aan toegankelijke, goed georganiseerde ambulante zorg voor deze doelgroep stevig op de agenda zetten.

Vandaag ligt de nadruk nog te vaak op residentiële opvang, terwijl ambulante zorg dichterbij de leefwereld van het kind of de jongere meestal te verkiezen is. Een opname is lang niet altijd nodig; wél vereist is een snelle, deskundige inschatting en een gepast vervolgtraject. Die trajecten ontbreken vandaag veelal. Het aanbod aan ambulante consultaties is uiterst schaars, en mobiele teams zijn voorbehouden voor complexe kinderpsychiatrische problemen, die hulp aan huis vereisen. Zo komen kinderen vaak pas in beeld wanneer de problemen al geëscaleerd zijn.

BACAP pleit dan ook voor een goed uitgebouwde tweede lijn, gebaseerd op multidisciplinaire samenwerking. Denk aan ambulante praktijken met een praktijkassistent die administratief en medisch ondersteunt, en met klinisch psychologen en orthopedagogen die op indicatie psychodiagnostiek, psycho-educatie

en gespecialiseerde therapieën aanbieden. Dit model is realistisch – mits kinder- en jeugdpsychiaters financieel de ruimte krijgen om een team uit te bouwen, én mits psychologische zorg in de tweede lijn structureel wordt terugbetaald.

Vandaag verhindert het gebrekkige terugbetalingssysteem een vlotte samenwerking. Psychologen en orthopedagogen in de tweede lijn worden niet systematisch vergoed, waardoor essentiële zorg wegvalt of sterk vertraagt. Kinderpsychiaters staan er vaak alleen voor, terwijl samenwerking met andere deskundigen cruciaal is voor een doeltreffend en duurzaam behandelplan.

Met BACAP willen we als beroepsgroep het verschil maken. We bouwen aan een dynamisch netwerk van geëngageerde specialisten, betrekken assistenten in opleiding en zoeken actief de dialoog met andere zorgverstrekkers, patiëntenverenigingen en beleidsmakers. Via vertegenwoordiging in werkgroepen, de franstalige en nederlandstalige erkenningscommissies, accrediterende organen en adviesraden dragen we bij aan kwalitatieve opleidingen, sterkere erkenning en een duidelijker maatschappelijk profiel van onze discipline.

Met BACAP vzw kiezen we resoluut voor verbinding: tussen collega's, met de bredere zorgsector en met de samenleving. Want kinderen en jongeren verdienen een geestelijke gezondheidszorg die hen écht nabij is. Vanuit expertise, betrokkenheid en gedrevenheid nemen wij als kinder- en jeugdpsychiaters onze verantwoordelijkheid op.

Dr Sofie Crommen

Voorzitter BACAP vzw

